

DOST DİLİ

**Rıza
SÜMER**

05326114783 /
riza.sumer06@gmail.com

“Sorumsuzluk, Cezasızlık Ve Refaha Etkisi”

Hastaneleri, hapisaneleri, kahvehaneleri ve kafeleri olabildiğince dolu bir ülkede yaşıyorum. Türkiye.

Etim, yurdum, üstünde yaşadığımız ailemden yaşadığım, farklılıklarımızı doğal zenginlik olarak algıladığım Türkiye.

İlk nefesimi aldığım, annem Fatma Sümer'in ilk sütünü emdiğim, zamanı gelince son nefesimi vermek istediğim çocuklarım, annelerimin, kardeşlerimin, torunlarımın, yeğenlerimin, arkadaşlarımın, dostlarımın, tek kelime ile canlarımın yaşadığı Türkiye.

Türkiye Gençlik Birliği Derneği, Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu ve Türkiye Gençlik Federasyonu'nun kuruluşuna önderlik ettiğim, üç demokratik kitle örgütünün başına Türkiye kelimesinin alınması için arkadaşlarımla canla başla çalıştığım Türkiye.

Siddetsiz Toplum Derneği'nde, iletişim ve iş birliği içinde, insana, hayvana, doğaya ve çevreye yönelik şiddetin sonlanması, gerçek insanlık tarihinin başlaması için ömrü veremeye çalıştığım Türkiye.

Cumhuriyet'in 101. yılını yaşadığımız yuvam Türkiye'de, her gün, şiddetin her türüyle yaşıyoruz. Ancak, demokrasi, adalet, şiddetsiz dayanışma, sevgi ve dostluk için umutla ve kararlılıkla çalışan kahtaramalar da yaşıyor Türkiye'de. Gözülü kahtaramalar.

Sevgi ve dostluk içinde, uzun ve mutlu yaşanabilecek Türkiye hedefi için açık veya kapalı alanlarda her gün mutlaka bir adım atılıyor, bir ses veriliyor, bir ışık yakılıyor, kalabalık veya şu sayıda, bu sayıda insan toplanılabiliyor.

Bir güzel örneği, 6 Kasım 2024 Çarşamba günü, kusa adı TEPAV olan Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı yaşattı.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi kampüsü içinde bulunan Vakfın Salonundaki toplantıda “Sorumsuzluk, Cezasızlık ve Refaha Etkisi: Türkiye’de Hukuk Reformunun Zorunluluğu” konusu ele alındı.

TEPAV Hukuk Çalışmaları yöneticisi (Direktör) Prof. Dr. Levent Gönenç'in yönlendirdiği toplantıda, İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Adem Sözüer ve Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün konuşmacı olarak yer aldılar.

Prof. Dr. Adem Sözüer toplantıda özetle şunları paylaştı.

“Cezasızlık bilimsel olarak incelenmelidir. Salgın sürecinde hukukun aslıya alınması ve COVID nedeniyle sadece belirli kesimler için bir affın daha uygulamaya konulması adalet algısını zayıflattı.

Cezaevleri son derece dolu. Afflar da bu doluluğu azaltmak için çıkartılıyor. Fakat bu afftan sadece belirli kesimler faydalandı. Türkiye'deki durum, cezasızlıktan ziyade, kâmin ceza sistemine tabi olup kâminin muaf tutulduğu sorundur.

Bu konuda yapılabilecek en işlevsel uygulama, belirli suçların en hapsesine dönüştürülmesidir.

Türkiye tutuklu sayısı bakımından Avrupa'da ilk sıradadır. Türkiye'de farklı tutukluluk kategorileri bulunmaktadır. Bunlar; hükümlüler, tutuklular, hükmen tutuklular ve Anayasa Mahkemesi kararına rağmen serbest bırakılmayan kişilerdir. Özellikle, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay'ın yargılama sürecindeki kişiler için aldığı yeni kararlarla, bu durum daha karmaşık hale gelmiştir.

Kadın cinayetleri ve çocuklara yönelik suçlarda somut veriler çok önemlidir. Elimizde somut veriler bulunmadığından suçların artıp artmadığını bilemiyoruz. Bu nedenle, toplumdaki suçlara oranlı cezalar verilmesi konusundaki istekler de artmaktadır.

Türkiye'de adalet sistemi, toplumdaki cezasızlık algısını azaltacak şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.”

Av. Mehmet Gün'ün konuşmasından istisla iletilmek istediklerimiz ise şunlar. “Toplumların refahı için en temel değer hukukun üstünlüğüdür. Yargı reformu, kurumsallaşma ve ekonomik büyüme için bir ölçütür ve çok gereklidir.

Mahkemelerdeki iş yükü çok yüksektir. Devletin bazı kurumları hukukun dışına hareket etmek eğilimindedir. Bağımsız yargı ve hesap verebilirlik için yapsal reformların yapılması ve yargı süreçlerinin hızlandırılması gereklidir. Uzman

mahkemeler kurulmalıdır.

Adalet istatistikleri güvenilir değildir. Kamu kurumlarının yargıdan muaf olduğu gibi görüntü oluşturmaktadır. Bu nedenle kamu görevlileri hukuka aykırı bazı taleplere karşı koymuyor. Anayasa değişiklikleri ile cumhurbaşkanı ve bakanların suçlarının soruşturulmasına da zorlaştırılmıştır. Bu nedenle, cumhurbaşkanı ve bakanlar, yargıya karşı fiilen sorumsuz ve cezasızdır. Bu durum, toplumdaki cezasızlık algısını güçlendirmektedir. Suç işleyen kamu görevlileri yargılanmak için amirinin yargıya izin vermesi ön şartı da, genellikle bu izinlerin verilmemesiyle sonuçlandığından, yargı olağan görevini yapamamaktadır.

Yolsuzlukla mücadelede yasal düzenlemeler yetenden ele alınmalıdır. Yargıdaki birtakım kurumun sistematik edilememesi. Kurum denetiminde tabii değildir.

Yargı süreçlerinde dürüstlük kuralı işler hale getirilmelidir. Mahkemelere yalan söylemenin savunma hakkı olarak görülmesi hukukun üstünlüğüne zarar vermektedir. Bu durum refah seviyesini doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle hukukun üstünlüğü ilkesi güçlendirilmelidir.

Yargım hesap verebilirliğini arttıracak ve bağımsızlığını sağlayacak yapsal reformlar zorunludur. Türkiye'de A'dan Z'ye bir yargı reformuna ihtiyaç vardır. Etkin ve hızlı bir yargı denetiminin sağlanması için uzman ve özel yargılama usullerine sahip bir mahkeme kurulmalıdır. Ayrıca, yargının kaliteli hizmet vermesi adına bağımsız bir düzenleyici kurum olarak Adalet Yüksek Kurumu'nun oluşturulması gerekmektedir.”

Toplantıda da söylentim. Türkiye, şiddetsiz iletişim, etkisiz demokrasi, her yerde kadın ve erkekğin dayanışması, yasal örgütlenme, adalet, güvenlik, ekonomi ve laik eğitimle ilgili sorunların çözmeden şiddetsiz yaşamayı başaramaz.

Türkiye, yargıçların ve savcuların, aynı ayrı, ancak, Barolara benzer, demokratik örgütlenmelerini, bu şekilde de mahkemelerin tam bağımsızlıklarını sağlamalıdır.

Av. Mehmet Gün'ün önerdiği uzman ve özel yargılama usullerine sahip bir mahkemelerin ve Adalet Yüksek Kurumu'nun kurulması, bugünkü Cumhurbaşkanlığı Hükümet sisteminde, siyasetçinin yapacağı atamalar, çağdaş sorun çözümleri, adaleti sağlayıcı ve güven verici bir süreç sağlayacaktır.

Prof. Dr. Adem Sözüer'in, farklı tutukluluk çeşitleri ile ilgili yorumuna eklemek istediklerim var.

En küçük şiddet suçunun da hukukta ceza olarak mutlaka bir karşılığı bulunmalıdır. Toplum, yargının karşısına çıkarılması gereken, ancak aranmayan, aranmayan, bulunmayan, bulunamayan, yakalanmayan, yakalanamayan, saklanan, gizlenen, korunan, dahası vicdanları acıtacak şekilde denetimli serbestlik, iyi hal indirim veya kabul edilmez nedenlerle salıverilen zanlılarla doludur.

Yanımda geçen veya toplu taşıma araçlarında nefesini duyacak kadar yakınmda olan insanlar arasında şiddet suçu zanlılar, tasarlama, yönlendirici, güdücü, tetikçi var mıdır diye çok merak ederim.

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay, Yüksek Seçim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Basın İlan Kurumu gibi iletişim, demokrasinin ve adaletin güvenmesi olması gereken yapılar mutlaka, ilgili kesimlerin ve hedef kitlelerin temsil edildiği demokratik ve özerk kuruluşlar haline getirilmelidir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve üniversiteler, bilim insanlarının, çalışanların ve öğrencilerin temsil edileceği üst kuruluşlar olmalıdır. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın da, inançların temsil edildiği ve inananların yönettiği üst birlik haline gelmesi kesinlikle zorunludur.

Yerin üstündeki insan melekler, iyi örneklerle, cennet bir Türkiye yolunda, sevgi ve dostluk için kadın-erkek dayanışmasını sağlamalısınız. Akılla, vicdanla, yürekle, bilimle ve umutla, haydi...